

Pressmeddelande
20241010

Godstrafik och försvarspolitik i fokus på seminarium om Höglandsbanan Nässjö-Oskarshamn

Trafikverket har höga ambitioner för underhåll av järnvägen mellan Nässjö och Oskarshamn. Regionerna och kommunerna är beredda att tillsammans arbeta för att förvalta och utveckla järnvägen, där godstrafiken står högst upp på den gemensamma agendan. Den föråldrade benämningen Bockabanan ska utmönstras och ersättas av det framtidsinriktade Höglandsbanan. Ledtiderna är långa, men samtidigt innebär Sveriges inträde i Nato ett enormt behov av ökade transporter på järnvägen från västkust till östkust. I närtid. Det stod klart när Astrid Lindgrens Hembygd i går genomförde ett transportseminarium i Hultsfred.

Det var en namnkunnig skara politiker och tjänstemän från Region Jönköpings län och Region Kalmar, kommunerna Nässjö, Eksjö, Hultsfred, Högsby och Oskarshamn samt arrangören Astrid Lindgrens Hembygd som på onsdagen kom till Valhall för att diskutera Höglandsbanans framtid. På plats fanns även representanter från näringslivet, Trafikverket och Eksjö Garnison/Ing2.

Föreningen Astrid Lindgrens Hembygd fick redan 2016 i uppdrag av kommunerna längs järnvägen att arbeta med att främja miljövänliga transporter. Sedan dess har föreningen arrangerat studieresor och seminarier, skrivit remissyttranden och arrangerat 150-årsjubileum. Med hjälp av experter har ett underlag för återupptagen persontågstrafik, förutsättningar för utvecklad godstrafik för banan tagits fram.

- Det dags för oss att lämna över stafettpippen. Nu är det upp till våra kommuner, regioner, Trafikverket och övriga myndigheter att fortsätta att göra fotarbetet. Detta är inte ett slut, utan en början på den fortsatta diskussionen, sa Jennie Leppelt, ordförande i föreningen Astrid Lindgrens Hembygd.

Trafikverkets representanter meddelade att järnvägen är i gott skick. Elektrifieringen av Nässjö-Eksjö går enligt plan med beräknad byggstart 2026. Resten av banan underhålls utifrån dagens behov och krav, och blir successivt bättre, med helsvetsade räls, makadambädd och bättre avrinning.

- För större insatser krävs långsiktig planering och ett politiskt arbete för att uppmärksamma banan. Behoven och vilka åtgärder som krävs måste komma underifrån och föras in i den nationella transportplanen för att bli ett prioriterat uppdrag hos oss, sa Peter Sieurin, Trafikverket.

Astrid Lindgrens Hembygds vision är en restid på tre timmar från Oskarshamn till Göteborg. Kommunerna delar målbilden av bättre kollektivtrafik, möjlighet att arbetspendling samt att kunna erbjuda områdets turister att resa med tåg.

Representanterna från Region Jönköpings län och Region Kalmar var överens om att godset är den lägst hängande frukten utifrån Högländsbanan och att regionerna behöver bli ännu bättre på att använda företagets behov och medskick när de företräder sina respektive län i nationella sammanhang.

- Näringslivet är de som kan skapa möjligheter på just den här banan, sa Tommie Ekered, regionråd, Region Jönköpings län.

Näringslivet representerades under mötet av Vida, med verksamhet i Hjärtevad, Mörlunda och Vimmerby, samt Ikea Industry i Hultsfred. Även Scania använder järnvägen i dag, men skulle använda den betydligt mer om den var elektrifierad. Redan under mötet framkom ett konkret förslag om en omlastningsterminal med bra lossning och långa spår, placerad i Hultsfred, där olika godsslag från olika aktörer kan lastas om från väg till järnväg och vice versa.

- Vi behöver frakta stora volymer i framtiden, om det är möjligt att använda järnvägen kommer vi att göra det, sa Fredrik Nilsson, logistikchef, Vida.

Under seminariet blev det tydligt att kommuner och regioner kunde samlas kring det gemensamma behovet av godstrafik, vilket kan skapa förutsättningar för persontrafik på lång sikt. Det som ger bilden ytterligare en dimension är Sveriges inträde i Nato och de krav som inom en snar framtid kommer att ställas på Sverige.

Claes Wetterström, utvecklingschef, Ing2, påminde om det ansvar som samtliga myndigheter och civilområden har att leva upp till, då Sverige förväntas klara storskaliga operationer och övningar. När en brigad, det vill säga ett förband med 5000 personer, ska transporteras från västkust till östkust är landsvägen inte ett alternativ. Så länge Östersjön inte är säker återstår järnvägen. Sträckan Göteborg via Eksjö till Oskarshamn lyfts upp som en viktig transportväg i det nya logistknätverket.

- Nato kommer att testa vår förmåga. Det är upp till Sverige att vi klarar det. Det är inte Forsvarsmakten som gått med i Nato, detta berör oss alla, sa Claes Wetterström.

Om Astrid Lindgrens hembygd

Astrid Lindgrens hembygds uppdrag är att fördela projektstöd för lokal landsbygdsutveckling, så kallat leaderstöd, med finansiering från EU:s Landsbyggsfond, staten och kommunal medfinansiering. Leadermetoden bygger på lokala initiativ och förankring och arbetet görs utifrån en lokal utvecklingsstrategi. Astrid Lindgrens Hembygds leaderområde omfattar norra Småland och södra Östergötland med de 10 kommunerna: Aneby, Eksjö, Hultsfred, Högsby, Kinda, Nässjö, Vetlanda, Vimmerby, Ydre och del av Oskarshamns kommun. Ett område med cirka 135 000 invånare. Astrid Lindgrens Hembygd har en lång historia av att arbeta med landsbygdsutveckling. Området var ett av Sveriges första leaderområden och det första leaderprojektet beviljades redan 1997. Genom åren har hundratals små och stora projekt genomförts med pengar från leader.

Om Leader

Lokalt ledd utveckling genom Leader innebär att engagera sig i utvecklingen av sin bygd och kunna få stöd för utvecklingsprojekt. Leader är en fransk förkortning med betydelsen: samordnade aktiviteter för ekonomisk utveckling på landsbygden och innebär att utveckla den egna landsbygden.

För mer information om Astrid Lindgrens Hembygd och transportprojektet

Verksamhetsledare Caroline Wittrin, 0730-275515, caroline.wittrin@alhembygd.se
Projektledare Torbjörn Midunger 070-3750065, torbjorn.midunger@telia.se